

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Státní zdravotní ústav

Národní výzkum o spotřebě tabáku a alkoholu v dospělé populaci České republiky, 2016

Přehled výsledků o spotřebě alkoholu

Cíle výzkumu

- **Získat validní poznatky o spotřebním chování české dospělé populace**
- **Určit rozsah zdravotně rizikového a škodlivého pití**
- **Analyzovat vztah mezi vybranými indikátory spotřeby alkoholu a základními demografickými proměnnými.**
- **Posoudit opatření, která by mohla účinně přispět k omezení zdravotních a sociálních škod působených alkoholem**

Indikátory spotřeby alkoholu a demografické proměnné

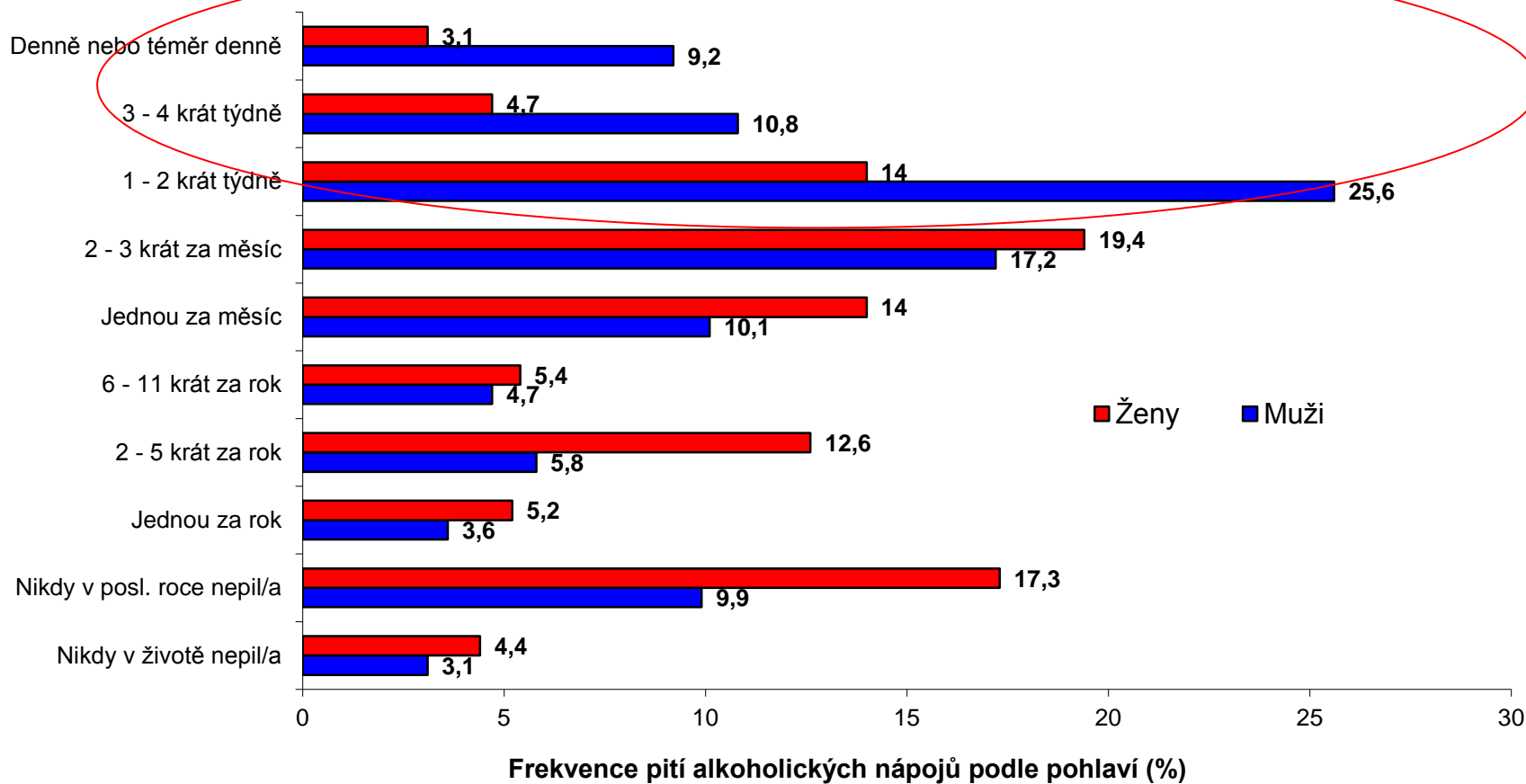
Indikátory spotřeby alkoholu:

- Frekvence pití alkoholu
- Průměrná roční spotřeba vyjádřená v litrech čistého alkoholu na osobu
- Denní spotřeba alkoholu v gramech
- Kategorie konzumentů dle průměrné denní spotřeby
- Nárazové pití nadměrných dávek alkoholu

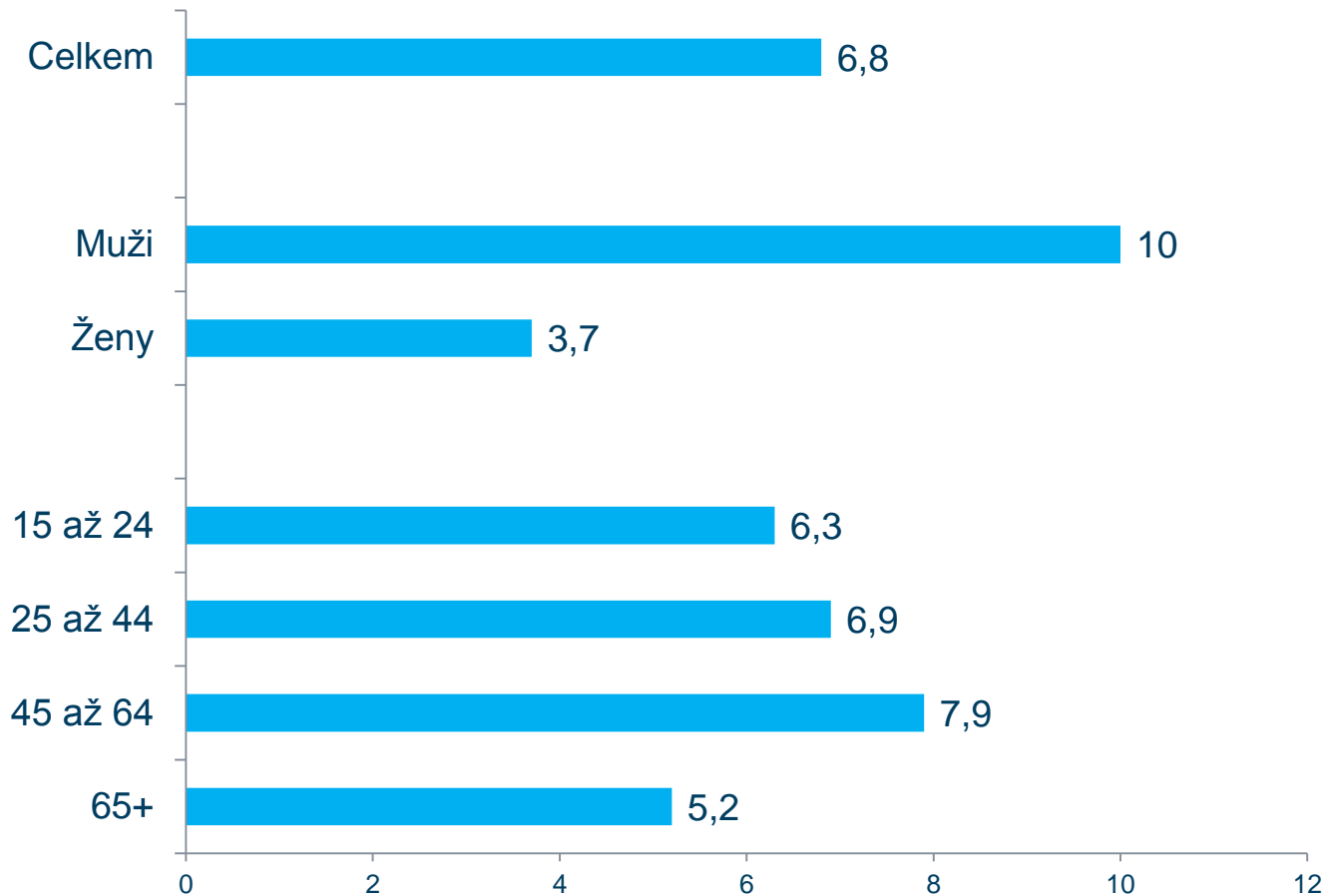
Hlavní demografické proměnné:

Pohlaví, věková kategorie, úroveň vzdělání, typ bydliště (město venkov)

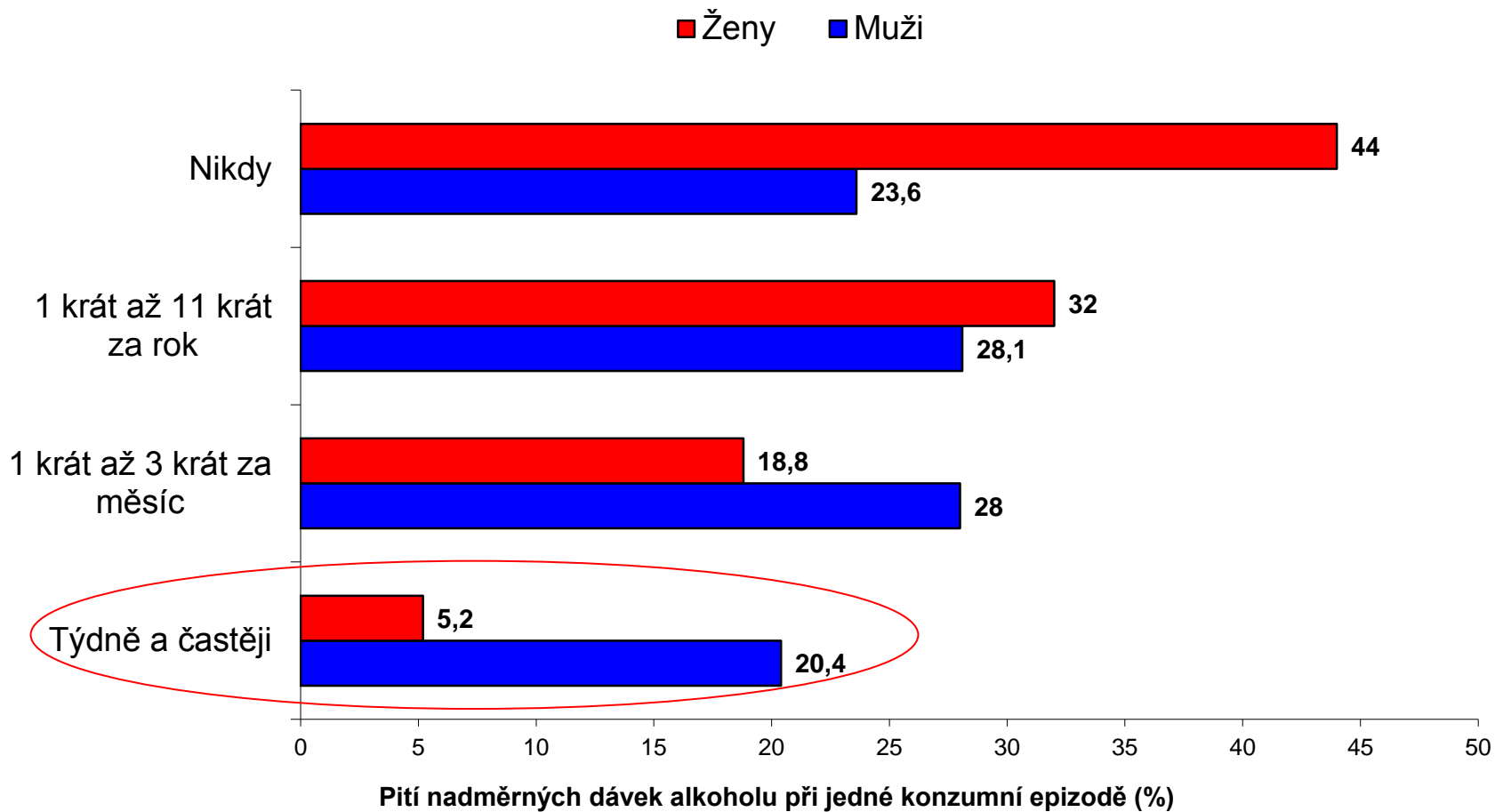
Frekvence pití alkoholických nápojů podle pohlaví

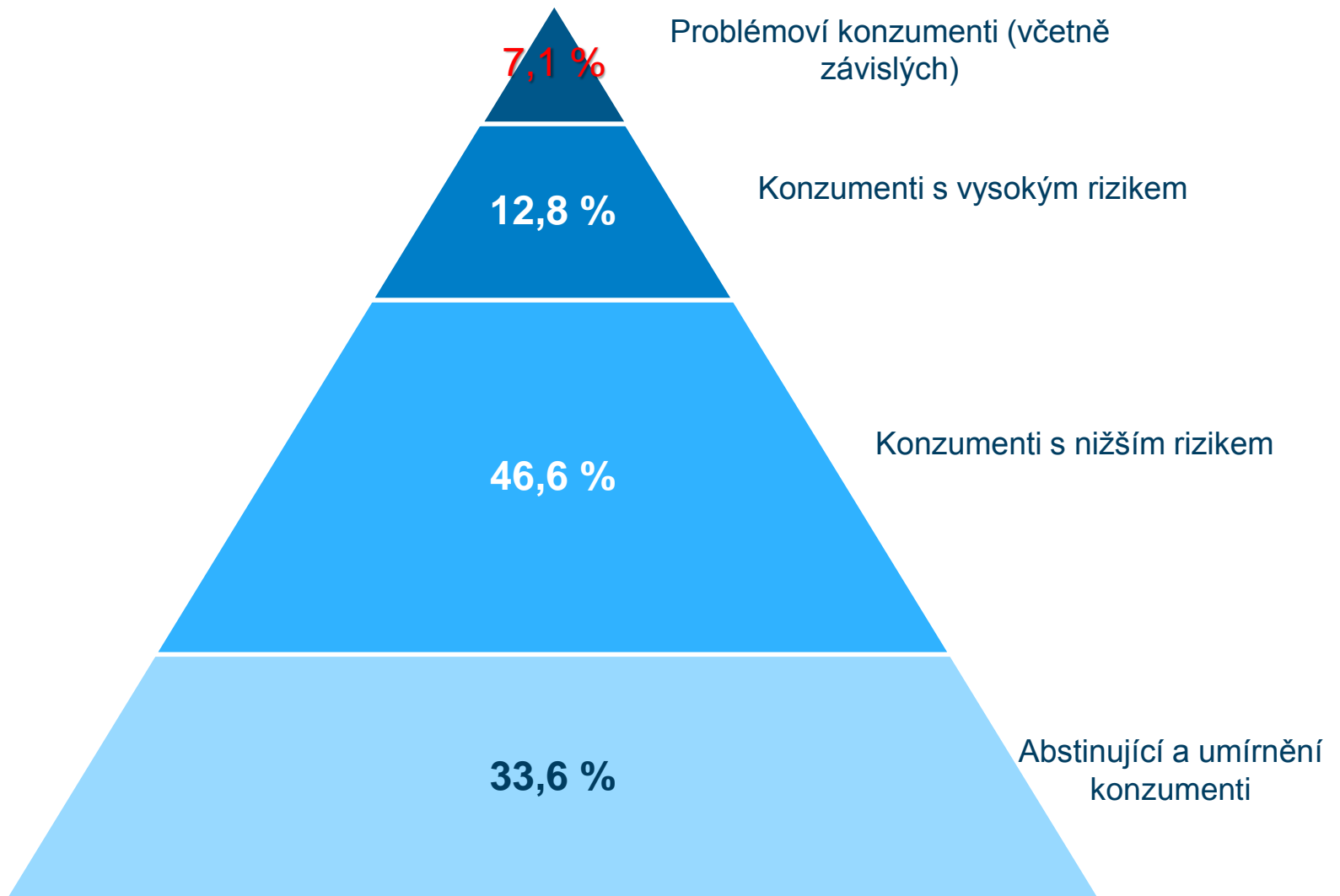
Průměrná roční spotřeba alkoholu vyjádřená v litrech čistého alkoholu na osobu podle pohlaví a věkových skupin

Nárazové pití nadměrných dávek alkoholu (Heavy episodic drinking)

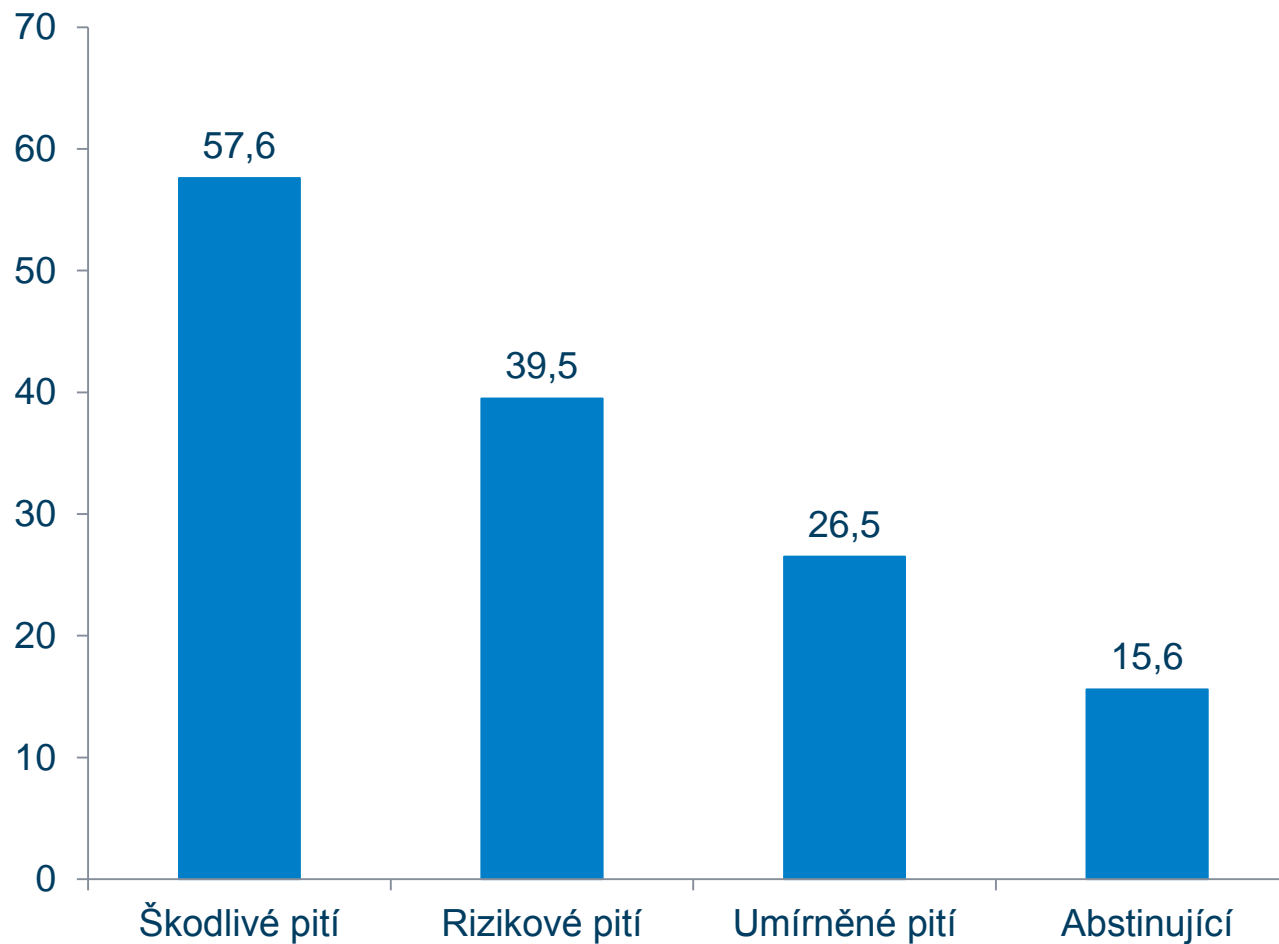
Pyramida konzumentů alkoholu

Zjišťuje lékař jak piji dotázaní a dává rady k omezení pití?

Demografické charakteristiky	Lékař se dotazoval na pití alkoholu	Lékař doporučil omezit nebo zanechat pití alkoholu
	Četnost v %	
Celkem	41,0	8,0
<i>Pohlaví</i>		
Muži	42,8	11,3
Ženy	39,3	5,0
<i>Kategorie pití</i>		
Umírněné pití	38,4	5,5
Rizikové pití	43,4	13,8
Škodlivé pití	44,8	25,6

Souvislost mezi pitím alkoholu a kouřením (zastoupení kuřáků v jednotlivých konzumních kategoriích)

Shrnutí a závěry

Alkohol konzumuje pravidelně a velmi často (denně nebo obden) a 13,8 % dospělých Čechů.

Trvale (celoživotně) abstinuje jen 3,8 % dospělých. Dalších 14 % udává abstinenci v posledním roce. V celoživotní abstinenci nejsou rozdíly podle pohlaví, mezi abstinujícími v posledním roce převládají výrazně ženy.

Průměrná roční spotřeba na osobu je 6,8 l čistého alkoholu, resp. 8,2 l pokud nezahrneme abstinenty).

Časté pití nadměrných dávek alkoholu (binge drinking) tj. týdně nebo častěji udává 20 % mužů a 5 % žen.

13 % dospělých lze považovat za konzumenty s vysokým rizikem a 7 % jsou problémoví pijáci, mezi nimi jsou i osoby závislé na alkoholu.

Shrnutí a závěry

Lékaři u 41 % respondentů zjišťovali jejich konzumní zvyklosti a 8 % doporučili omezit pití alkoholu. Doporučení omezit pití dávali lékaři nejčastěji osobám, které splňují kritéria škodlivého pití, což naznačuje, že praktičtí lékaři jsou schopni identifikovat rizikové konzumenty.

Pití alkoholu silně koreluje s kouřením tabáku. Dochází zde ke kumulaci zdravotních rizik.

Konzumenti s vysokým rizikem a problémoví konzumenti hodnotí svůj zdravotní stav hůře ve srovnání s ostatními.

Doporučení:

Rozumná, ale důsledná regulace dostupnosti alkoholu (cena, prodejní místa).

Zavádět programy časné intervence do oblasti primární zdravotné péče.

Zvýšit ochranu dětí a mládeže.

Věnovat větší prostředky na programy podpory zdraví a na prevenci.